

Sygn. akt III RC 163/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2019 roku

Sąd Rejonowy w Pisz III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Grzegorz Siwik

Protokolant sekretarka Patrycja Mrozowska

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2019 roku w Piszu

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniej J. D. zastąpionej przez przedstawicielkę ustawową A. D.

przeciwko R. K.

o podwyższenie alimentów

I. Alimony ustalone ostatnio wyrokiem Sądu Rejonowego w Pisz z dnia 14 września 2015 roku w sprawie III RC 126/15, od pozwanego R. K. na rzecz małoletniej powódki J. D. w kwocie po 600 złotych miesięcznie, z dniem 2 października 2018 roku podwyższa do kwoty po 650 (sześćset pięćdziesiąt) złotych miesięcznie wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, płatnej z góry do dnia 10-go każdego miesiąca, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki A. D..

II. W pozostałym zakresie powództwo oddala.

III. Nie obciąża stron opłatami sądowymi.

IV. Wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 163/18

UZASADNIENIE

A. D., przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki J. D., wniosła o podwyższenie alimentów ustalonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Pisz z dnia 14 września 2015 roku w sprawie III RC 126/15 od pozwanego R. K. na rzecz małoletniej J. D. z kwoty po 600 zł do kwoty po 900 zł miesięcznie, płatnych z góry do dnia 10 każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w wypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki dziecka A. D..

W uzasadnieniu pozwu podniosła, że na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Pisz z dnia 14 września 2015 roku sygn. akt III RC 126/15 alimenty zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Pisz z dnia 25 października 2012 roku w sprawie III RC 187/12 od pozwanego na rzecz małoletniej powódki zostały podwyższone do kwoty po 600 zł miesięcznie. Od czasu ostatniego orzekania minęły prawie trzy i pół roku i małoletnia powódka ma obecnie 11 lat. Jej potrzeby są większe niż ośmioletniego dziecka. Wskazała, że koszt utrzymania dziecka miesięcznie to kwota około 1400 zł, z czego wyżywienie 400 zł, mieszkanie 200 zł, zajęcia taekwondo 100 zł, odzież 200 zł, zabawki i zapewnienie rozrywek tj. wyjazd do kina i basen 200 zł, lekarstwa 100 zł, środki czystości i kosmetyki 100 zł. Nadto dochodzą wydatki roczne tj. wycieczki szkolne 250 zł, leczenie stomatologiczne 400 zł.

Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki wskazała także, że sama czyni osobiste starania o wychowanie dziecka. Ojciec dziecka nie utrzymuje żadnych kontaktów z córką nawet sporadycznych, nie dzwoni i nie pyta o samopoczucie czy potrzeby dziecka, nie wysyła żadnych prezentów i nie kupuje zabawek ani ubrań. Jego wkład w wychowanie dziecka ogranicza się do łożenia zasądzonych alimentów.

Podkreśliła, że pozwany dysponuje znacznymi możliwościami zarobkowymi. Jest żołnierzem zawodowym. Stała praca stanowi dla pozwanego źródło stabilnego dochodu w wysokości około 3000 zł netto miesięcznie.

Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki wskazała, że pracuje w Lombardzie w P. na ¼ etatu i zarabia tam 427 zł netto, nadto podejmuje prace dorywcze i łącznie miesięcznie zarabia około 1000 zł. Nadto otrzymuje pomoc finansową od rodziców, bez której nie byłaby w stanie przeżyć.

Pozwany nie wniósł odpowiedzi na pozew i na rozprawie wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletnia J. D. jest córką A. D. i R. K.. Rodzice małoletniej żyli w nieformalnym związku, nie byli małżeństwem. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Piszcu z dnia 14 września 2015 roku sygn. akt III RC 126/15 alimenty zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Piszcu z dnia 25 października 2012 roku w sprawie III RC 187/12 od pozwanego na rzecz małoletniej powódki z kwoty po 500 zł miesięcznie zostały podwyższone do kwoty po 600 zł miesięcznie.

Małoletnia J. D. miał wówczas 8 lat. Ogólnie była zdrowym dzieckiem i rozwijała się prawidłowo za wyjątkiem stwierdzonego (...) i potrzeby konsultacji z psychologiem.

Matka małoletniej A. D. miała wówczas 24 lata, z zawodu opiekun medyczny i pracownik kancelaryjny. Nie pracowała i była zarejestrowana jako osoba bezrobotna. Leczyła się z powodu rozlanego wyrostka i miała stan zapalny po pierwszej operacji. Mieszkała wówczas z rodzicami będącymi na emeryturze i korzystała z ich pomocy. Na leczenie córki wydawała około 100 zł miesięcznie a nadto wyjazdy do psychologa do P. kosztowały ją około 200-250 zł za wyjazd. Średniomiesięczne koszty utrzymania córki określiła na kwotę 1100 zł.

R. K. miał wówczas 28 lat. Pracował jako żołnierz zawodowy. Mieszkał z konkubiną i synem w wieku 2 lat. Otrzymywał wynagrodzenie brutto w wysokości 2300 zł. Nadto otrzymywał dodatek mieszkaniowy w wysokości 450 zł miesięcznie oraz tzw. trzynastkę, świadczenie mundurowe i urlopowe na siebie i syna. Nie miał zadłużenia z tytułu niepłaconych alimentów. Do wypłaty otrzymywał 1800 zł. Za dojazdy do pracy płacił 200 zł zaś za wynajem domu 600 zł miesięcznie. Nie posiadał majątku, korzystał z samochodu brata.

(dowód: dokumenty znajdujące się w aktach spraw Sądu Rejonowego w Piszcu III RC 126/15)

Obecnie małoletnia J. D. ma 11 lat. Jest dzieckiem ogólnie zdrowym, wymaga opieki stomatologicznej oraz wizyt u okulisty i audiologa. Było podejrzenie choroby (...) ale obecnie nie wymaga leczenia. Jest uczennicą szkoły podstawowej. Uczęszcza na zajęcia taekwondo w porze zimowej. A. D. sama wychowuje małoletnią córkę J. D.. Mieszka wraz z rodzicami w dwóch połączonych mieszkaniach, które są w trakcie remontu. Z córką zajmuje jeden pokój.

Koszt utrzymania małoletniej i jej matki to obecnie czynsz 200 zł, prąd 50 zł, fundusz remontowy 14,50 zł, opłata za wodę 80 zł. Nadto koszty wyżywienia małoletniej i jej matki to około 500-600 zł miesięcznie. Dochodzą wydatki związane z zakupami środków czystości dla małoletniej to kwota 100-150 zł miesięcznie. Na lekarstwa potrzeba 250-300 zł miesięcznie. Jedna wizyta u stomatologa to koszt rzędu 120 zł. Małoletnia powódka rośnie i rosną koszty jej utrzymania

A. D. pracuje w Lombardzie w P. i zarabia tam 427 zł netto, nadto hobbystycznie zajmuje się sprzedażą różnych rzeczy, które kupuje w internecie. Łącznie miesięcznie zarabia około 1000 zł. Nadto otrzymuje pomoc finansową od rodziców,

bez której nie byłaby w stanie przeżyć. Dziadkowie dokładają się do zakupu prezentów dla małoletniej w tym S. L. wraz z dodatkami za kwotę 593,98 zł, konsoli S. (...) wraz z gramami w łącznej kwocie 1878 zł

(dowód: zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki A. D. k. 23; dokumenty związane z utrzymaniem małoletniej powódki k. 6-15)

R. K. ma 32 lata. Nadal pracuje jako żołnierz zawodowy i ma kontrakt do dnia 30.06.2020 r. Mieszka w domu z żoną, synem w wieku 6 lat i córką 3 lata. Za styczeń 2019 r. osiągnął dochód brutto w wysokości około 3566,20 zł wraz z dodatkową służbą. Po odciążeniu alimentów przez komornika do wypłaty otrzymywał 2200 zł. Nadto otrzymuje dodatek mieszkaniowy w wysokości 480 zł miesięcznie oraz tzw. trzynastkę, świadczenie mundurowe w kwocie 2200 zł rocznie. Zona nie pracuje zawodowo, zajmuje się prowadzeniem domu i wychowaniem dzieci. Za wynajem domu wraz z prądem i wodą płacą 600 zł miesięcznie. Na jedzenie dla całej rodziny wydają około 600 zł miesięcznie, na chemię około 100 zł, na ubrania 300-400 zł. Pozwany do pracy dojeżdża swoim samochodem i na paliwo wydaje około 200-250 zł miesięcznie. Jednocześnie spłacają raty kredytu, który wzięli na ślub i będą go spłacali po 350 zł miesięcznie do 2024 r. Nie posiadają oszczędności i nie stać ich na wspólny wakacyjny wyjazd.

(dowód: zeznania pozwanego R. K. k. 23-23v., informacja z 24 (...) Oddziału (...) wraz z zaświadczeniem o dochodach k. 28-30, kopia informacji o dochodach PIT-11 k. 31-32 ;)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie zatem z treścią art. 133 § 1 kro rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Tak, więc od chwili urodzenia zobowiązani są do dostarczania dzieciom środków utrzymania i wychowania.

Z przepisu powyższego wynika, że rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko jest w stanie utrzymać się samodzielnie i nie pozostaje w niedostatku lub posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na całkowite pokrycie jego kosztów utrzymania lub wychowania. We wszystkich innych wypadkach na rodzicach ciąży stanowiący obowiązek utrzymania dziecka, ograniczony tylko ich możliwościami zarobkowymi i majątkowymi.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro).

Przez usprawiedliwione potrzeby uprawnionego rozumie się takie potrzeby, których zaspokojenie zapewni mu, odpowiednio do wieku i uzdolnień, prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy. Zgodnie z art. 96 kro, rodzice są obowiązani troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Stosownie do tej dyrektywy rodzice są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych i kulturalnych, także środki wychowania i kształcenia według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku.

Rodzice nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że wykonanie obowiązku stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Są obowiązani podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06 stycznia 2000r. w sprawie I CKN 1077/99, LEX nr 51637).

Przez możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane, lecz także zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Zgodnie z treścią art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego, w tym podwyższenia, obniżenia lub uchylenia alimentów.

Przez zmianę stosunków rozumie się zmianę usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub zmianę możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, istotne zwiększenie lub zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Rozstrzygnięcie oparte na podstawie art. 138 kro polega na porównaniu stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich zmianie.

Zadaniem Sądu w niniejszej sprawie było zatem ustalenie, czy po zasądzeniu alimentów wyrokiem Sądu Rejonowego w Pieszku z dnia 14 września 2015 roku w sprawie III RC 126/15, nastąpiła istotna zmiana okoliczności w zakresie sytuacji rodzinnej, osobistej i zarobkowej zobowiązanego oraz w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej, uzasadniająca zmianę dotychczasowej wysokości alimentów. Dlatego też Sąd przede wszystkim porównał, po pierwsze, jak kształtowały się usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki w dacie poprzedniego ustalenia obowiązku alimentacyjnego, a jak w czasie orzekania w niniejszej sprawie, a po wtóre - porównał możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego we wskazanych wyżej okresach.

Od daty zasądzenia ostatnich alimentów upłynęły 3 lata. Niewątpliwie zatem wzrosły usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki. Wiąże się to bowiem z jej dorastaniem i przede wszystkim kształceniem, rozwojem zainteresowań. Zdaniem Sądu Najwyższego, które Sąd orzekający w pełni podziela, różnica wieku dziecka spowodowana upływem czasu od daty orzeczenia określającego wysokość alimentów, sama przez się uzasadnia wzrost potrzeb uprawnionego do alimentów (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 1965r. w sprawie I CZ 135/64, niepubl.).

W dacie ostatniego wyrokowania małoletnia powódka miała 8 lat. W chwili obecnej ma 11 lat. Ponadto, aktywnie uczestniczy w zajęciach dodatkowych i wymaga opieki medycznej, co wiąże się z szeregiem wydatków. Ponadto małoletnia znajduje się w fazie intensywnego rozwoju. Co kilka miesięcy potrzebuje nowej odzieży, butów, środków higieny osobistej, itp. Ponadto powstają zwiększone wydatki związane z wyżywieniem małoletniej. Do tego nie można również pominąć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, mediami. Oczywistym jest, że z racji wieku małoletnia zdana jest wyłącznie na pomoc swoich rodziców. To wyłącznie od ich woli i możliwości zależy dalszy rozwój dziecka oraz zaspokojenie jej usprawiedliwionych potrzeb.

Matka małoletniej pracuje i osiąga niewielkie lecz stałe dochody. Stąd też małoletnia może m.in. uczestniczyć w zajęciach dodatkowych i realizować pasje sportowe. Zrozumiałym jest jednak, że matka małoletniej powódki nie jest w stanie sama sprostać ciągle rosnącym wydatkom związanym z utrzymaniem i wychowaniem córki. Na szczęście może liczyć również na pomoc swoich rodziców, którzy partykują w kosztach zakupu droższych prezentów.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że zgodnie z treścią art. 135 § 2 kro, wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. Małoletnia powódka pozostaje pod bezpośrednią opieką matki. A. D. sama czyni starania o rozwój umysłowy i fizyczny małoletniej córki, co wiąże się z nakładem osobistej pracy wychowawczej.

Jednocześnie strona powodowa nie udowodniła, że możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego pozwalają mu łożyć na utrzymanie małoletniej powódki alimentów w wysokości po 900 zł miesięcznie. Pozwany R. K. jako żołnierz zawodowy ma ograniczone możliwości zarobkowe. Nie może podejmować dodatkowych prac, zaś wysokość jego dochodów pozwala jedynie na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych jego rodziny, gdyż ma na utrzymaniu żonę i dwoje małoletnich dzieci pochodzących z tego związku. Poza wszelkim sporem pozostaje fakt, że pozwany płaci zasądzone alimenty, za pośrednictwem komornika. Obecne jego stałe miesięczne dochody netto wynoszą około 2950 zł. Z tej kwoty musi utrzymać żonę i troje dzieci w tym małoletnią powódkę J. D.. Przyjmując, że pokrycie podstawowych potrzeb małoletniego dziecka to koszt 650 zł miesięcznie (3 x 650 zł), to pozwanemu pozostaje kwota 1000 zł miesięcznie, która ma wystarczyć na przeżycie pozwanemu i jego niepracującej żonie.

Okoliczności powyższe jednak nie zwalniają pozwanego z obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniej powódki, tak jak i nie zwalniały przy poprzednim orzekaniu, kiedy pozwany był już wtedy zatrudniony jako żołnierz zawodowy.

Mają natomiast wpływ na ustalenie wysokości alimentów, co Sąd uwzględnił, oddalając powództwo ponad kwotę 650 złotych.

Biorąc pod uwagę wiek pozwanego, jego wykształcenie i doświadczenie zawodowe, stwierdzić należy, że kwota po 650 złotych miesięcznie tytułem alimentów będzie adekwatna do ustalonych możliwości zarobkowych i majątkowych R. K..

Mając powyższe na uwadze Sąd, w oparciu o przepis art. 138 kro, art. 133 § 1 kro i art. 135 § 1 i § 2 kro, alimenty zasądzone przez Sąd Rejonowy w Pieszcu z dnia 14 września 2015 roku w sprawie III RC 126/15, od pozwanego R. K. na rzecz małoletniej powódki J. D. w kwocie po 600 złotych miesięcznie, z dniem 2 października 2018 roku podwyższa do kwoty po 650 (sześćset pięćdziesiąt) złotych miesięcznie wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, płatnej z góry do dnia 10-go każdego miesiąca, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki A. D..

Nie obciążył pozwanego kosztami sądowymi na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o przepis art. 102 kpc.

Wyrokowi w punkcie podwyższającym alimenty nadał rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.